

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

σύμφωνα με το άρθρο 24 του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018 [Ν.127(I)/2018]

Έργο για παροχή ρεύματος στο σταθμό αναμετάδοσης της MTN CYPRUS LTD, από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, στην περιοχή Λαζανιάς της επαρχίας Λευκωσίας

1. Εισαγωγή

Στα πλαίσια του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου, η ΠΕΕΠ υποβλήθηκε στις 27.9.2016 από το Γενικό Διευθυντή της ΑΗΚ με αρ. φακ. 4000263326.

Η ΠΕΕΠ εξετάστηκε στην Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον στις 10.01.2018 όπου και αξιολογήθηκε.

Κατά τη διάρκεια της εξέτασης η Περιβαλλοντική Αρχή ζήτησε όπως η αιτήτρια εταιρεία προσκομίσει στοιχεία σχετικά με την αναγκαιότητα κατασκευής και λειτουργίας του σταθμού αναμετάδοσης καθώς και εναλλακτικές τοποθεσίες για το σταθμό, το καθεστώς αδειοδότησης του, δηλ. κατά πόσο έγινε η απαραίτητη εκμίσθωση του χώρου και η λήψη πολεοδομικών αδειών και αδειών οικοδομής από τους αρμόδιους φορείς, εναλλακτικές λύσεις παροχής ρεύματος στο σταθμό και εάν υπάρχει η απαραίτητη πρόσβαση στην περιοχή του έργου.

Τα εν λόγω στοιχεία, κατατέθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος στις 15/11/2018 και αξιολογήθηκαν στην Επιτροπή Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στις 15/1/2019.

2. Σκοπός και περιγραφή της ανάπτυξης

Σκοπός του έργου είναι η παροχή ρεύματος στο σταθμό αναμετάδοσης της MTN CYPRUS LTD στην περιοχή Λαζανιά. Πρόκειται για εναέρια γραμμή μέσης τάσης 11 KV, μήκους περίπου 1,5 km σε ξύλινους πασσάλους. Επιπλέον, θα εγκατασταθεί εναέριος μετασχηματιστής και βοηθητικός πάσσαλος.

Τα κυριότερα έργα που θα γίνουν κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου είναι η εκσκαφή λάκκων για τοποθέτηση ξύλινων πασσάλων οι οποίοι θα στηρίζουν τις μεμονωμένες εναέριες γραμμές, οι λάκκοι θα γεμίσουν με χώμα μετά την τοποθέτηση των πασσάλων και θα γίνει και ανόρυξη διάτρησης για σκοπούς γείωσης του μετασχηματιστή.

Δεν θα προκύψουν οποιαδήποτε άχρηστα αδρανή υλικά, αφού το χώμα που θα προέλθει από την εκσκαφή των λάκκων θα χρησιμοποιηθούν στο γέμισμα τους μετά την τοποθέτηση των πασσάλων, όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω

3.Χωροθέτηση της ανάπτυξης και περιγραφή υφιστάμενου περιβάλλοντος

Το προτεινόμενο έργο θα γίνει στην Λαζαριά και εντάσσεται σε Δασική Περιοχή με υψόμετρο 900 μέτρα. Εμπήπτει στον Τόπο Κοινοτικής Σημασίας του Δικτύου «Natura 2000» με την ονομασία «Δάσος Μαχαιρά» και στη Ζώνη Ειδικής Προστασίας με την ονομασία «Περιοχή Τζιόνια» του Δικτύου Natura 2000.

Το έργο απέχει απόσταση 50 m από την Μονή Μαχαιρά, ενώ δεν υπάρχουν οικίες σε κοντινή απόσταση.

Στην περιοχή υπάρχει δενδρώδης βλάστηση η οποία περιλαμβάνει πεύκα, ελιές κ.α η οποία όμως δεν θα επηρεαστεί αφού η όδευση που προτείνεται είναι πέριξ του υφιστάμενου δρόμου.

4. Επιπτώσεις στο Περιβάλλον σύμφωνα με την ΠΕΕΠ και προτεινόμενα μέτρα μετριασμού

α) Επιπτώσεις στην ατμόσφαιρα

Σημαντικό ρόλο στην αύξηση της αέριας ρύπανσης μπορεί να διαδραματίσει η δημιουργία σκόνης κατά το στάδιο κατασκευής από διάφορες χωματοургικές εργασίες. Τα μέτρα τα οποία προτείνονται είναι να καταβρέχονται οι υφιστάμενοι χωμάτινοι δρόμοι, καθώς και ο όγκος χωμάτων που θα προέλθει από την εκσκαφή των λάκκων θα χρησιμοποιηθεί μετά την τοποθέτηση των πασσάλων για την στήριξη τους.

β) Επιπτώσεις από την δημιουργία θορύβου

Κατά την διάρκεια κατασκευής του έργου οι διάφορες κατασκευαστικές εργασίες και δραστηριότητες στο εργοτάξιο θα έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση των επιπέδων θορύβου στην περιοχή μελέτης. Οι κυριότερες διεργασίες που αναμένεται να συμβάλουν στην αύξηση του θορύβου είναι η κυκλοφορία βαρέων οχημάτων και μηχανημάτων που θα εργάζονται στο χώρο του εργοταξίου και η διαμόρφωση των χερσαίων χώρων για την κατασκευή του έργου. Τα μέτρα αντιμετώπισης εστιάζονται στην μείωση τα ηχορύπανσης στην περιοχή μελέτης είναι η χρονική συρρίκνωση των κατασκευαστικών διεργασιών και η συντομότερη παράδοση του προτεινόμενου έργου προς λειτουργία.

γ) Επιπτώσεις στο βιολογικό περιβάλλον

Κατά την κατασκευή του έργου δεν αναμένονται σοβαρές επιπτώσεις τόσο στην χλωρίδα όσο και στην πανίδα. Όσον αφορά την χλωρίδα αν και η περιοχή περιλαμβάνει αρκετή δενδρώδη βλάστηση αφού είναι δασική περιοχή, εντούτοις οι εργασίες θα γίνουν πέριξ του υφιστάμενου δρόμου και δεν θα επηρεαστεί η βλάστηση.

Όσον αφορά την πανίδα και κυρίως την πτηνοπανίδα, για αποφυγή επηρεασμού των πτηνών τα σύρματα θα είναι επικαλυμμένα με μονωτικό υλικό για αποφυγή ηλεκτροπληξίας αλλά και για λόγους πυροπροστασίας

δ) Επιπτώσεις στο οπτικό περιβάλλον

Επιπτώσεις στο οπτικό περιβάλλον θα υπάρχουν κατά την λειτουργία του έργου. Η παρουσία των πυλώνων θα αλλοιώσει την οπτική ομοιογένεια της περιοχής επιδρώντας στην οπτική ομοιομορφία του χώρου. Λόγω του ύψους των πυλώνων είναι αδύνατο να γίνει απόκρυψη. Παρόλα αυτά θα χρησιμοποιηθούν ξύλινοι πυλώνες για να συνάδουν όσον το δυνατόν καλύτερα με το περιβάλλον της περιοχής.

5. Θέσεις Τμημάτων

- **Τμήμα Δασών:** Το Τμήμα Δασών με επιστολή του ανέφερε ότι τοποθετείται θετικά για το εν λόγω έργο με την προϋπόθεση ενσωμάτωσης όρων.
- **Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας:** Σε επιστολή τους αναφέρουν ότι σε περίπτωση που εκδοθεί θετική γνωμάτευση θα πρέπει να ενσωματωθούν όροι για την προστασία της πτηνοπανίδας.
- **Κυπριακό Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος, Terra Cyprica:** Σε ηλεκτρονικό μήνυμα τους εισηγήθηκαν την ετοιμασία Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης για να εξεταστούν οι πιθανές επιπτώσεις στα είδη καθορισμού της περιοχής Natura 2000.

6. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Κατά τη διάρκεια της ολοκληρωμένης εξέτασης των περιβαλλοντικών παραμέτρων του έργου, η Περιβαλλοντική Αρχή έλαβε υπόψη τη ΠΕΕΠ, τις προδιαγραφές και άλλα στοιχεία από την κατασκευή και λειτουργία παρόμοιων έργων, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής και άλλων εμπλεκόμενων Φορέων, τα χωροταξικά και περιβαλλοντικά δεδομένα του χώρου.

Μετά από συναξιολόγηση των πιο πάνω, η Περιβαλλοντική Αρχή συνηγορεί στο εν λόγω έργο καθώς έχει διαμορφώσει τη θέση ότι τόσο από άποψης της τεχνικής αρτιότητας του έργου όσο και από χωροθετικής άποψης αυτό θα μπορούσε να λειτουργήσει στην περιοχή με περιβαλλοντικά αποδεκτό τρόπο, με την προϋπόθεση της τήρησης των αναφερόμενων στην ΠΕΕΠ, των όρων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα.

Επίσης, μπορεί να λειτουργήσει με περιβαλλοντικά αποδεκτό τρόπο και με την πιστή τήρηση των προδιαγραφών λειτουργίας του κατασκευαστή, το λεπτομερή και συνεχή του έλεγχου σύμφωνα με την περιβαλλοντική νομοθεσία και την κατάλληλη τοπιοτέχνηση του χώρου.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω γνωμοδότηση έχει διάρκεια ισχύς από την ημερομηνία έκδοσης όσο και η Ισχύς της Πολεοδομικής Άδειας.

Μήνα Πατσαλίδου
Για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος,
Περιβαλλοντική Αρχή.
26/3/2019

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Έργο για παροχή ρεύματος στο σταθμό αναμετάδοσης της MTN CYPRUS LTD, από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, στην περιοχή Λαζανιάς της επαρχίας Λευκωσίας

Όροι κατά την κατασκευή του έργου

1. Να ετοιμαστεί διαχειριστικό σχέδιο για τα κατασκευαστικά έργα, με στόχο τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον και την ελάχιστη δυνατή πρόκληση οχληρίας κατά την κατασκευή του έργου. Το διαχειριστικό σχέδιο να περιλαμβάνει:

- (α) Μέτρα αντιμετώπισης των αερίων αποβλήτων (σκόνη, καυσαέρια από τα μηχανήματα κλπ.).
- (β) Μέτρα αντιμετώπισης των υγρών αποβλήτων (αστικά λύματα από εργοταξιακές τουαλέτες, λάδια, γράσα, διαρροές καυσίμων ή λιπαντικών καθώς και από τη συντήρηση των οχημάτων και μηχανημάτων του εργοταξίου κλπ.).
- (γ) Μέτρα αντιμετώπισης των στερεών αποβλήτων (αδρανή απόβλητα, απόβλητα ομοιάζοντα με οικιακά, άλλα απόβλητα από τις εργασίες εγκατάστασης του εξοπλισμού κλπ.).
- (δ) Μέτρα αντιμετώπισης του θορύβου.
- (ε) Συγκεκριμένους χώρους για την τοποθέτηση μηχανημάτων και υλικών καθώς και των αδρανών αποβλήτων.
- (στ) Συγκεκριμένους χώρους για την ασφαλή προσωρινή αποθήκευση μηχανελαίων και καυσίμων.

Τα πιο πάνω, θα πρέπει να αποτελέσουν μέρος σχετικού εγγράφου όρων διαχείρισης εργοταξίου, που θα πρέπει να υποβληθεί από τους αιτητές στο Τμήμα Περιβάλλοντος μέσω του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικίσεως και αφού εγκριθεί, να αποτελέσει ειδικό όρο της Πολεοδομικής άδειας

2. Οι πάσσαλοι της ΑΗΚ να τοποθετηθούν στην εγκεκριμένη πορεία με τρόπο που δεν θα παρακωλύουν με οποιονδήποτε τρόπο τη διέλευση πυροσβεστικών και άλλων οχημάτων του Τμήματος Δασών Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης

3. Οι αρνητικές επιπτώσεις να περιοριστούν στο ελάχιστο χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα υλικά και κατασκευές, έτσι ώστε οπτικά να συνάδει με το περιβάλλον της περιοχής. Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης

4. Η εκχέρσωση θάμνων και δέντρων να γίνεται σύμφωνα με τις υποδείξεις του Τμήματος Δασών. Θα πρέπει να αποφευχθεί τυχόν αχρείαστη αποψίλωση. Σε περίπτωση που χρειαστεί να αφαιρεθούν ή κλαδευτούν δέντρα ή θάμνοι θα πρέπει να εξασφαλίζεται εκ των προτέρων η σχετική έγκριση από το Τμήμα Δασών Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης

5. Οι επεμβάσεις να είναι οι ελάχιστες ειδικά στις περιοχές όπου θα γίνουν οι πλατείες εγκατάστασης των πυλώνων. Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης

6. Ο μετασχηματιστής και τα καλώδια να τηρούν όλες τις προδιαγραφές για σκοπούς πυρασφάλειας. Συγκεκριμένα πέριξ του μετασχηματιστή να κατασκευαστεί βάση από μπετόν ή άλλο υλικό που δεν θα επιτρέπει τη φύτευση χόρτων και τα καλώδια να καλυφθούν με PVC ή άλλο ενδεδειγμένο υλικό για αποφυγή έκρηξης πυρκαγιάς και πρόσκρουση πτηνών Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης

7. Να ενημερωθεί το Τμήμα Δασών τουλάχιστον 5 εργάσιμες ημέρες πριν από την έναρξη εργασιών Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης

8. Να τοποθετηθεί ειδική σήμανση (π.χ FireFly: <http://www.hammarprodukter.com/>) για αποτροπή και περιορισμό των προσκρούσεων πτηνών από την εναέρια γραμμή. Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης

9.Ο μηχανισμός σήμανσης να είναι περιστρεφόμενος, ανακλαστικός, ημιδιαφανής και φωτοβόλος. Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης

10.Θα τοποθετηθεί ένας μηχανισμός σήμανσης ανά 15 μ. Η αγορά και η εγκατάσταση του εξοπλισμού αποτελεί υποχρέωση του κυρίου του έργου. Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης

11.Να ειδοποιηθεί προηγουμένως (τουλάχιστον 15 μέρες) η Υπηρεσία Θήρας & Πανίδας για την επίβλεψη και έλεγχο της σήμανσης που θα τοποθετηθεί. Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης

12. Θα πρέπει να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:

- Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου.
- Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων / οχημάτων του εργοταξίου.
- Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
- Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων όπου είναι δυνατόν.
- Τήρηση του ωραρίου εργασίας.
- Τα μηχανήματα του εργοταξίου θα πρέπει να τοποθετούνται όπου είναι δυνατόν μακριά από άλλες ξενοδοχειακές αναπτύξεις και χώρους αναψυχής.
- Σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.

13. Η προσωρινή αποθήκευση των στερεών αποβλήτων που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου, καθώς και οι πρώτες ύλες οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν, να τοποθετηθούν σε χώρο εντός των ορίων του τεμαχίου και σε σημεία τα οποία δεν θα δημιουργήσουν οποιαδήποτε όχληση.

14. Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα τα οποία θα προκύψουν από τις εργασίες κατασκευής του έργου να συλλεχθούν και να παραδοθούν σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016.

Όροι κατά τη λειτουργία του έργου

15. Αν κατά τη λειτουργία του έργου διαπιστωθούν προβλήματα θορύβου από τα μηχανήματα, τότε ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να λάβει πρόσθετα μέτρα αντιμετώπισης του προβλήματος.

16. Το έργο θα πρέπει να συντηρείται και να λειτουργεί με τρόπο που να μειώνει την πιθανότητα ατυχήματος που ενδεχομένως να απειλήσει το περιβάλλον ή/ και την ανθρώπινη υγεία.

Όροι κατά την αποξήλωση του έργου

17. Κατά την αποξήλωση των πυλώνων να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να μην επιβαρυνθεί επιπλέον η χλωρίδα και πανίδα του περιβάλλοντα χώρου.

18. Ο κύριος του Έργου υποχρεούται μετά τον τερματισμό της λειτουργίας των εγκαταστάσεων να αποκαταστήσει –

(α) Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον και τη δημόσια υγεία από τη λειτουργία τους.

(β) Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η διατήρηση και βελτίωση του τοπίου.

19. Σε περίπτωση αποξήλωσης του έργου, το κόστος, την ευθύνη των εργασιών αποξήλωσης και αποκατάστασης του περιβάλλοντος θα βαρύνουν τον αιτητή.

20. Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα που θα προκύψουν κατά την αποξήλωση της εγκατάστασης, να παραδοθούν σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τον Περί Αποβλήτων Νόμο (ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος - www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Νομοθεσία/ Τομέας Διαχείρισης Αποβλήτων/ Νόμος Αρ. 185 (Ι)/ 2011).

21. Τα αδρανή υλικά να μεταφέρονται με ειδικά σκεπασμένα φορτηγά οχήματα (χρήση κατάλληλων καλυμμάτων) από αδειοδοτημένο συλλέκτη/μεταφορέα, σε κατάλληλο χώρο απόρριψης

Τμήμα Περιβάλλοντος

Μάρτιος 2019